

کد کنترل

240

F

240F

# آزمون (نیمه‌تم مرکز) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶



جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»  
امام خمینی (ره)

## رشته زبان‌شناسی (۲۸۰۸) (کد)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
مجموعه دروس تخصصی: - کلیات زبان‌شناسی - دروس پایه زبان‌شناسی (آواشناسی و اوج‌شناسی - صرف - نحو - معناشناسی - مکاتب زبان‌شناسی - تجزیه و تحلیل کلام) - مسائل میان‌رشته‌ای زبان‌شناسی (جامعه‌شناسی زبان - روان‌شناسی زبان - زبان‌شناسی رایانشی)	۹۰	۱	۹۰	۱۲۰ دقیقه

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

\* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غیبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

این‌جانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان‌بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و پایین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

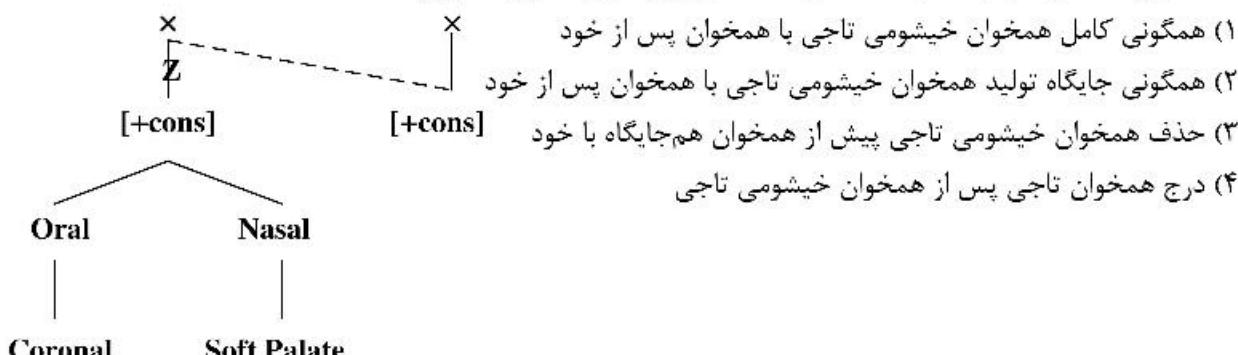
امضا:

- ۱ از منظر سوسور «هم‌خانوادگی» واژه‌ها، به کدام رابطه در نظام زبان باز می‌گردد؟
- (۱) رابطه همنشینی
  - (۲) رابطه متداعی
  - (۳) شبکه روابط نشانه‌ها
  - (۴) رابطه دال‌ها
- ۲ طبق نظریه یملزلف، رابطه میان «اسم» و «صفت» چه رابطه‌ای است؟
- (۱) تعیین‌گری (determination) (correlation)
  - (۲) همبستگی (correlation)
  - (۳) تجمعیعی (interdependence) (constellation)
  - (۴) وابستگی متقابل (constellation)
- ۳ کدام زبان‌شناسان زیر از پیشگامان دسته‌بندی زبان‌ها برپایه ساختار واژه هستند؟
- (۱) هومبولت (Humboldt) و شلگل (Schlegel)
  - (۲) ورنر (Verner) و دیز (Diez)
  - (۳) شلایخر (Delbrück) و دلبروک (Schleicher)
  - (۴) هله (Marantz) و مرنتز (Halle)
- ۴ کدام یک از انگاره‌های زیر به کوشش جورج لیکاف پایه‌گذاری شده است؟
- (۱) Cognitive Model Profile
  - (۲) Idealized Cognitive Model
  - (۳) Lexical Concepts and Cognitive Models
  - (۴) Cognitive Representation Model
- ۵ مفاهیم کدام گزینه مربوط به نظریه خود واحد است؟
- (۱) هم‌خوان، واکه، ایکس
  - (۲) محدودیت، نشانداری، پایایی
- ۶ کدام مفهوم در نظریه صرف توزیعی جایگاهی ندارد؟
- (۱) درج مؤخر (late insertion)
  - (۲) کمینگی بازنمایان (minimize exponence)
- ۷ «واژگون‌مرتبگی» (Rank – shift) در کدام مکتب و کدام نظریه مطرح شد؟
- (۱) مکتب لندن، نظریه مقوله و میزان
  - (۲) مکتب پراگ، نظریه نمای نقشی جمله
  - (۳) مکتب زایشی، نظریه حالت
- ۸ کدام یک از تحولات آوایی زیر در قانون گریم (Grimm's Law) بیان شده است؟
- (۱) انسدادی بی‌واک به سایشی
  - (۲) انسدادی بی‌واک به سایشی
  - (۳) ان‌سایشی واکدار به سایشی

- ۹ در زبان‌شناسی پیکره‌ای، واژه‌ای که فقط یکبار در یک متن یا در مجموعه‌ای از متن‌ها وقوع می‌یابد، چه خوانده می‌شود؟
- (۱) lemma (۲) hapax (۳) lexeme (۴) token
- ۱۰ نزد کرسپو فرناندر (۲۰۰۵) استفاده از جملات شرطی به جای جملات امری مانند جمله «اگر جای تو بودم این کار را نمی‌کردم» به جای «این کار را نکن» براساس کدام یک از فرایندهای گفتمانی صورت می‌گیرد؟
- (۱) آشکارسازی (۲) گواه‌نمایی (۳) evidentiality (۴) generalization
- ۱۱ در جمله زیر، عبارت درون قلب نمونه‌ای از کدام پدیده گفتمانی است؟
- [As far as I can see], your strange plan will never succeed.
- (۱) dysphemism (۲) hyperbole (۳) foregrounding (۴) hedge
- ۱۲ در فرهنگ‌نویسی، نمونه‌های کدام پدیده در ذیل یک مدخل ضبط می‌شوند؟
- (۱) هم‌آوایی (homophony) (۲) هم‌نامی (homonymy) (۳) هم‌تصrifی (syncretism) (۴) هم‌نویسگی (homography)
- ۱۳ در کدام یک از گزینه‌های زیر همه گونه‌ها به شاخه شمال غربی زبان‌های ایرانی تعلق دارند؟
- (۱) آسی، دیلمی، فارسی (۲) تالشی، گیلکی، تاجیکی (۳) گورانی، کمزاری، زارا (۴) مازندرانی، کردی، بلوجچی
- ۱۴ در کدام مصروع، همخوان خیشومی پیشکامی در روند طبیعی گفتار تولید می‌شود؟
- (۱) شبانگه یکی بر درش لقمه جست (۲) چو طوطی سخنگوی نادان مباشد (۳) مردم بیگانه را خاطر نگه دارند خلق (۴) شرط است که در آینه زنگار نباشد
- ۱۵ کدام یک از تکوازهای زیر دارای تکوازگونه‌هایی (allomorph) است که به لحاظ آوایی، جفت کمینه (minimal pair) هم بهشمار نمی‌روند؟
- (۱) فریب (۲) پرهیز (۳) انگار (۴) آفرین
- ۱۶ اگر در واژه «عاشور» تحولات آوایی زیر رخ دهد، چه واژه‌ای تولید می‌شود؟
- واج سوم: افزایش میزان گرفتگی و واکدر شدن  
واج چهارم: پیشین شدن  
واج پنجم: کناری شدن
- ۱۷ الگوی هجایی CVCCCCVCV مربوط به کدام ساخت زیر است؟
- (۱) گفته بود (۲) گفت نگو (۳) گفتارش (۴) گفتگو
- ۱۸ با توجه به صورت آوایی /dár/، ساختار کدام واژه متفاوت است؟
- (۱) کلاهبردار (۲) فرمانبردار (۳) بدکردار (۴) نامبردار
- ۱۹ دو ساخت «خورانده شده‌اند» و «خورده باشند» در کدام مشخصه‌های صرفی‌نحوی زیر همسان هستند؟
- (۱) جهت و وجه (۲) زمان و وجه (۳) نمود و جهت (۴) زمان و نمود
- ۲۰ در کدام جملات زیر فعل «بودن» می‌تواند در خوانشی دوگانه، یکبار در هسته گروه فعلی کوچک و یکبار در هسته گروه نمود کامل ادغام شود؟
- الف - غذاش پخته بود. ب - غذاش پخته نبود. ت - غذاش نپخته نبود.
- (۱) الف و ب (۲) الف و ت (۳) ب و ت (۴) پ و ت

- ۲۱ کدام پدیده توجیه‌کننده نبود اسم مصدری چون «خندش» در واژگان فارسی و استفاده از واژه «خنده» است؟
- (۱) شرط دگرجای (bleeding elsewhere condition)
  - (۲) زمینه‌برچینی (blocking)
  - (۳) زمینه‌چینی (feeding)
  - (۴) بازداری (blocking)
- ۲۲ در جمله گفتاری زیر، هسته گروه فعلی کوچک در کدام بند، بازبینی حالت مفعولی را بر روی سازه «کدوم رساله رو» بر عهده دارد؟
- اکدوم رساله رو استاد گفت که علی بهمنون بگه هیچ کدوم از ما نمی‌تونیم از دفترش برداریم؟
- (۱) برداریم
  - (۲) بگه
  - (۳) گفت
  - (۴) نمی‌تونیم
- ۲۳ در جمله گفتاری زیر، محتمل‌ترین حایگاه روساختی برای سازه «کدوم رساله رو» کدام گزینه است؟
- استاد گفت که اکدوم رساله رو علی بهمنون بگه هیچ کدوم از ما نمی‌تونیم از دفترش برداریم؟
- (۱) شاخص گروه فعلی کوچک (Spec , vP)
  - (۲) شاخص گروه مبتدا (Spec , TopP)
  - (۳) شاخص گروه متهم‌ساز (Spec , CP)
  - (۴) شاخص گروه پرسش‌واژه (Spec , WhP)
- ۲۴ در جمله زیر، قید مشارکت‌محور (participant – oriented adverbial) «در پایین‌دست رودخانه» به حاشیه کدام فرافکن افزوده (adjoin) می‌شود؟
- ظاهراً این پلنگ زخمی توله‌هایش را در پایین‌دست رودخانه از درون امواج خروشان بیرون کشیده است.
- (۱) گروه نمود کامل
  - (۲) گروه زمان
  - (۳) گروه فعلی کوچک
  - (۴) گروه حرف اضافه‌ای
- ۲۵ در جمله زیر، هویت بند درون قلاب کدام است؟
- خانواده عروس ما را دعوت کردند به منزل شان برویم [که این دو جوان بیشتر با هم آشنا شوند].
- (۱) خرده‌بند (small clause)
  - (۲) بند متممی (complement clause)
  - (۳) بند اداتی (adjunct clause)
  - (۴) بند موصولی (relative clause)
- ۲۶ در کدام یک از مجموعه‌های آوابی، با حذف فقط یک آوابی توان یک طبقه طبیعی تشکیل داد؟
- (۱) [z , ʃ , dʒ , ð , χ ]
  - (۲) [p , k , ʒ , s , d]
  - (۳) [y , u , ø , o , i , ɯ]
  - (۴) [e , ø , a , u , ɛ , ɒ]
- ۲۷ مختصه  $\pm$  افراشته (high) موجب تمایز میان کدام دسته از اجزای آوابی می‌شود؟
- (۱) آواهای سخت‌کامی از نرم‌کامی و ملازمی
  - (۲) آواهای سخت‌کامی از لثی و دندانی
  - (۳) آواهای ملازمی از سخت‌کامی و نرم‌کامی
- ۲۸ در هجابتندی واژه «پنجره» کدام اصل نادیده گرفته می‌شود؟
- (۱) اصل پیوندی (Association Principle)
  - (۲) اصل توالی رسانی (Sonority Sequencing Principle)
  - (۳) اصل مرز اجباری (Obligatory Contour Principle)
  - (۴) اصل آغازه بیشینه (Maximal Onset Principle)
- ۲۹ در زبان فرضی X که دارای ساخت هجایی  $C_1 C_2 V C_3 C_4$  است،  $C_1$  باید یک همخوان گرفته و  $C_2$  یک همخوان رسای هم‌جاگاه باشد.  $C_3$  باید یک همخوان رسا و  $C_4$  یک همخوان گرفته هم‌جاگاه با آن باشد. بدین ترتیب کدام مورد یکی از کلمات ممکن در این زبان است؟
- (۱) ejamjd
  - (۲) gwanz
  - (۳) sward
  - (۴) swart

- ۳۰ - قاعدة جزء مستقل خودواحد (autosegmental) زیر بیانگر چه فرایند آوایی است؟



- ۳۱ - با استفاده از مشخصه‌های تاجی (coronal), پیش‌بسته (strident) و تیز (anterior)، طبقه طبیعی

[t , d , s , z , f , ʃ , dʒ]

(۱) [تاجی، - تیز] (۲) [تاجی، - پیش‌بسته، - تیز]

(۳) [تاجی، + پیش‌بسته، + تیز] (۴) [تاجی، + تیز]

- ۳۲ - ترتیب قرار گرفتن کدام مجموعه، به ترتیب از چپ به راست، از بسته (close) به باز (open) است؟

[uɪ , i , u , ʌ , e ] (۱) [e , ε , ə , a , æ ] (۲)

[y , e , œ , æ , ɔE ] (۳) [i , y , ε , ø , æ ] (۴)

- ۳۳ - کدامیک از فرایندهای واژی، «تضعیف» (lenition) محسوب می‌شود؟

(۱) غلت‌شدگی (gliding) (۲) انسدادی‌شدگی (stopping)

(۳) مشددشدنگی (gemination) (۴) مرکب‌شدگی (diphthongization)

- ۳۴ - در واژه «پررو» توالی [r r] از نوع کدام گزینه محسوب می‌شود؟

(۱) تشدید واقعی (true gemination) (۲) تشدید عارضی (fake gemination)

(۳) همگونی کامل (complete assimilation) (۴) کشش جرانی (compensatory lengthening)

- ۳۵ - زمان آغاز واک (VOT) در کدام گزینه مشبت است؟

pa , ta , ka (۱) ba , da , ga (۲)

sa , fa , xa (۳) pʰa , tʰa , kʰa (۴)

- ۳۶ - در علم ساخت‌واژه، واژه‌ای مانند «high voltage electricity grid systems supervisor» که از رهگذر فرایندهای

زایی و ازه‌سازی تولید شده، اما در واژگان ذخیره نمی‌شود، چه نامیده می‌شود؟

exclusive form (۱) nonce form (۲)

inclusive form (۳) single form (۴)

- ۳۷ - در کدامیک از مجموعه داده‌های زیر پدیده نمادپردازی آوایی (sound symbolism) مشاهده می‌شود؟

gleam, glisten, glow, glitter (۱) teeth, lice, geese, mice

conceive, concept, condense, confess (۲) psychic, knight, wrong, gnomic

- ۳۸ - در جمله زیر چند تظاهر وند تصویری نمود (aspect) یافت می‌شود؟

"Those educated men who were in the library might have been reading the cuneiform tablet."

(۱) یک (۲) دو

(۳) سه (۴) چهار

- ۳۹ در بند اصلی جمله زیر و از منظر کمینه‌گرایی پادوازه‌گرا، عناصر تصویری زمان دستوری و مطابقه بر روی کدام افعال ارزش‌گذاری و پازبینی شده‌اند؟

**"Those educated men who were in the library might have been reading the cuneiform tablet."**

- ٤) زمان: **have** - مطابقه: **have**  
٥) زمان: **might** - مطابقه: **might**

- ۴۰- طبق فرضیه ترتیب سطوح کیپارسکی (۱۹۸۲)، در گروه‌های اسمی فاعل و مفعول جمله زیر، کدام سطوح تشکیل واژه (تعریف، ترکیب، است تقاضا) مشاهده می‌شود؟

**"Those educated men who were in the library might have been reading the cuneiform tablet."**

- ۱) فاعل: سطح یک - مفعول: سطح دو  
 ۲) فاعل: سطح سه - مفعول: سطح دو  
 ۳) فاعل: سطح یک - مفعول: سطح یک  
 ۴) فاعل: سطح سه - مفعول: سطح یک

- ۴۱- در کدام یک از فعل‌های جمله زیر بدبده مکمل آمیخته (suppletive portmanteau) شکل گرفته است؟

**"Those educated men who were in the library might have been reading the cuneiform tablet."**

- might (f)                  were (r)                  been (z)                  have (v)

- <sup>۴۲</sup>- طبق اصل آینه بیکر (۱۹۸۵) و با توجه به صورت صرفی فعل «نمی خواباندمش» کدام گزاره نادرست است؟

- (۱) گروه سببی در ذیل گروه زمان قرار دارد.

- <sup>۴۲</sup> در حال حین برداشتن قنطره کدام گزنه نقطه تک کاره هائی «بنام شد» اینه دسته فناوری دارد.

- در پر پوپ سیک یوریکی، سام گرینستی موری ورد، پهلو ورسن، راب دارسی

- ۱۰) [پیش + سه + ور] + [س- + س- + س-] پیش سه ور

- ۴۴ - کدام گزینه بازنمایی ژ - ساخت (DS) را برای پرسش پژواکی (echo-question) (زیر به درستی نمایش می دهد؟ "John's grandmother will invite whom?"

[John's grandmother will invite whom.]

[CPL]P13011

|CP|TP|John's grandmother will|VP invite|NP whom|)|)| (

[CP whom [IP] John's grandmother will [VP invite [NP t<sub>WII</sub>]]]] (5)

[C<sub>P</sub> [I<sub>P</sub> will] John's grandmother t<sub>AUX</sub> [v<sub>P</sub> invite] N<sub>P</sub> whom]]| (5)

[CP whom [IP will [John's grandmother t<sub>AUX</sub>] X [VP invite [NP t<sub>WH</sub>]]]] (5)

- ۴۵- فاعل ساختاری پایین ترین و درونه ترین بند در جمله مركب زیر، حالت دستوری و نقش معنایی خود را به ترتیب از کدام عنصر در بافت ممکن است؟

**"There seem to be many reasons to believe that Kevin's lawyer thinks the judge will consider him entirely innocent."**

- (۱) حالت دستوری از: will - نقش معنایی از: consider

(۲) حالت دستوری از: consider - نقش معنایی از: consider

(۳) حالت دستوری از: consider - نقش معنایی از: innocent

(۴) حالت دستوری از: will - نقش معنایی از: innocent

- <sup>۴۶</sup>- در چارچوب نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی، فعل‌های «consider» و «believe» در جمله زیر به ترتیب چند ظرفیتی هستند؟

**"There seem to be many reasons to believe that Kevin's lawyer thinks the judge will consider him entirely innocent."**

وہ :consider - وہ :believe (۲)

وَدُونَ الْمُؤْمِنِينَ لِكُلِّ مَا يَعْمَلُونَ

و :consider - و :believe (ف

وہ :consider - دو :believe (۳)

۴۷- در بند پایه جملة زیر که فعل آن «seem» است، بازبینی مشخصه فای ( $\Phi$ -feature) و مشخصه حالت (case-feature) به ترتیب بر عهده کدام سازه است؟

"There seem to be many reasons to believe that Kevin's lawyer thinks the judge will consider him entirely innocent."

(۱) مشخصه فای: many reasons - مشخصه حالت: many reasons

(۲) مشخصه فای: there - مشخصه حالت: many reasons

(۳) مشخصه فای: there - مشخصه حالت: there

(۴) مشخصه فای: there - مشخصه حالت: many reasons

۴۸- با توجه به دو مفهوم اصل فرافکن گسترده (theta-criterion) و معیار تنا (EPP)، کدام مورد درباره پوجوازه در جمله زیر درست است؟

"There seem to be many reasons to believe that Kevin's lawyer thinks the judge will consider him entirely innocent."

(۱) اصل فرافکن گسترده را برآورده نمی‌کند - معیار تنا را برآورده می‌کند.

(۲) اصل فرافکن گسترده را برآورده می‌کند - معیار تنا را برآورده نمی‌کند.

(۳) اصل فرافکن گسترده را برآورده می‌کند - معیار تنا را برآورده نمی‌کند.

(۴) اصل فرافکن گسترده را برآورده نمی‌کند - معیار تنا را برآورده نمی‌کند.

۴۹- کدام گزینه جایگاه روساختی سازه «Kevin's» را در درون گروه معرف (DP) به درستی نمایش می‌دهد؟

"There seem to be many reasons to believe that Kevin's lawyer thinks the judge will consider him entirely innocent."

[DP Kevin's [D [nP [n ... (۲)

[DP [D Kevin's [nP [n ... (۱)

[DP [D [nP [n Kevin's ... (۴)

[DP [D [nP Kevin's [n ... (۳)

۵۰- در جمله زیر، عنصر نحوی «lawyer» پس از نقطه بازنمودن (Spell-out) در هسته (Head) یا شاخص (Specifier) (آغاز) کدام فرافکن ظاهر می‌شود؟

"There seem to be many reasons to believe that Kevin's lawyer thinks the judge will consider him entirely innocent."

nP (۲) هسته

NP (۱) هسته

NP (۴) شاخص

nP (۳) شاخص

۵۱- طبق تحلیل اجرا (۲۰۰۳)، کدام عنصر نحوی در جمله زیر، به انگیزه بازبینی مشخصه [ $uV^*$ ] دستخوش حرکت هسته به هسته (Head-to-Head Movement) می‌شود؟

"There seem to be many reasons to believe that Kevin's lawyer thinks the judge will consider him entirely innocent."

innocent (۲)

there (۱)

many reasons (۴)

consider (۳)

۵۲- کدام پدیده نحوی در جمله زیر مشاهده نمی‌شود؟

"What did John file without knowing that Mary hadn't read?"

(۲) رد واپسنه (parasitic gap)

(۱) شبکه‌کافت (pseudogapping)

(۴) جزیره اداتی (adjunct island)

(۳) حرکت پرسش‌واژه (WH-movement)

- ۵۳- فاعل ساختاری بند درونه دو جمله A و B کدام است؟

A: "She attempted to poison her children."

B: "No one expected her to poison them."

(۱) PRO : ضمیر مستتر - B : ضمیر مستتر

(۲) A : ضمیر مستتر - PRO : ضمیر مستتر

(۱) PRO : رد ضمیر - B : ضمیر مستتر

(۲) A : رد ضمیر - PRO : ضمیر آشکار

- ۵۴- در جملات زیر دو عنصر نفی فعل وجود دارد. با این پیش‌فرض که گروه نفی (NegP) در فارسی بر فراز گروه زمان (TP) ادغام می‌شود، در کدام جمله « فقط » هستهٔ فرافکن نفی بند موصولی بر جایگاه ادغام زیرساختی « هیچ سازه‌فرمانی می‌کند؟

(۱) دانشجویانی ممکن است مایوس باشند که نتوانند از استاد نمره بگیرند که در هیچ جلسه‌ای حاضر نبوده‌اند.

(۲) دانشجویانی که در هیچ جلسه‌ای حاضر نبوده‌اند ممکن نیست امیدوار باشند که بتوانند از استاد نمره بگیرند.

(۳) ممکن نیست دانشجویانی که در هیچ جلسه‌ای حاضر نبوده‌اند امیدوار باشند که بتوانند از استاد نمره بگیرند.

(۴) دانشجویانی ممکن است مایوس نباشند که بتوانند از استاد نمره بگیرند که در هیچ جلسه‌ای حاضر نبوده‌اند.

- ۵۵- با فرض حرکت هسته NumP به NumP در زبان فارسی، بازنمایی خطی عبارت زیر (از راست به چپ) کدام است؟

« این تحلیل جدید نماینده مجلس از تورم »

(۱) این [DP] [Num] تحلیل [n] Num + nP [Num + n] NumP ] [D] (تحلیل + nP) (تحلیل) از تورم [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

(۲) این [DP] [D] این [Num] تحلیل [n] Num + nP [Num + n] NumP ] [Num + n] NumP ] [D] (تحلیل) از تورم [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

(۳) این [DP] [D] این [Num] NumP ] [Num + n] NumP ] [D] (تحلیل) از تورم [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

(۴) این [DP] [D] این [Num] تحلیل [n] NumP ] [Num + n] NumP ] [Num + n] PossP ] [Num + n] PossP ] [Num + n] NumP ] [D] (تحلیل) از تورم [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

- ۵۶- در چارچوب صرف توزیعی، هستهٔ گروه زمان (TP) در کدام جمله دستخوش فرایند شکافت (fission) می‌شود؟

(۱) سینا نمی‌آید. (۲) تو نمی‌آیی. (۳) تو نمی‌آمد. (۴) سینا نمی‌آمد.

- ۵۷- در چارچوب معناشناسی زایشی، در کدام‌یک از جملات یک محمول نامفعولی (unaccusative) دوظرفیتی به کار رفته است؟

(۱) یک زندانی فراری این جرم را مرتکب شد.

(۱) بی‌احتیاطی راننده به تصادف منجر شد.

(۲) راننده فراری به کمک اهالی دستگیر شد.

(۲) کلید نگهبان در روز روشن دزدیده شد.

- ۵۸- در متن زیر، کدام‌یک از فعل‌هایی که زیر آن خط کشیده شده، در جملهٔ تعدیلی (equative sentence) به کار رفته است؟

« آقای حمیدی که سال‌ها پکی از شهرباران مناطق بود، از مشتریان خوشنام بانک ما محسوب می‌شود. احتمالاً خبر ندارید که برادر جوان ایشان رئیس شعبهٔ ما است. »

(۱) بود

(۲) است

(۳) می‌شود

(۴) ندارید

اگر گزارهٔ زیر صادق باشد، کدام وضعیت به درستی بیان شده است؟

« پزشک بیمارستان گفت این‌طور نیست که در تصادف دیروز یا راننده فوت کرده باشد یا مسافرش »

(۱) متأسفانه راننده و مسافر در گذشته‌اند.

(۲) خوشبختانه راننده و مسافر زنده‌اند.

(۳) یا هر دو زنده‌اند، یا هر دو نفر در گذشته‌اند.

(۴) از بین راننده و مسافر، یک نفر زنده مانده.

-۶۰- اگر در گزاره منطقی «*a X b c*» نماد *X* محمول (predicate) باشد، کدام جمله متناظر این گزاره خواهد بود؟

- ۱) سینا از دختر دوم پسرعمویم خواستگاری کرده است.
- ۲) سینا می‌خواهد با دختر یکی از اقوام‌مان ازدواج کند.
- ۳) سینا و نامزدش نام مهمانان عروسی را فهرست کرده‌اند.
- ۴) سینا کارت عروسی‌اش را برای ما هم خواهد فرستاد.

-۶۱- نمود واژگانی کدام‌یک از محمول‌های متن زیر دستاورده (achievement) است؟

«وقتی اتوبوس به ایستگاه رسید، هنوز چند متر با آن فاصله داشتم. به دنبال اتوبوس دویدم و با کف دست به بدنه‌اش ضربه زدم.»

- ۱) فاصله داشتن
- ۲) ضربه زدن
- ۳) رسیدن
- ۴) دویدن

-۶۲- واژه «حتی» در جمله «حتی سینا هم می‌تواند طول این استخر را شنا کند» حاوی چه مفهومی است؟

- ۱) تضمن متعارف (conventional implicature)
- ۲) تضمن مکالمه‌ای (conversational implicature)
- ۳) ساختار ترجیحی (preference structure)
- ۴) استلزم پیش‌زمینه‌ای (background entailment)

-۶۳- مقوله‌بندی (categorization) با کدام رابطه معنایی مرتبط است؟

- ۱) جزء‌وازگی
- ۲) همنامی
- ۳) شمول معنایی
- ۴) چندمعنایی

-۶۴- تیرگی ارجاعی براساس کدام مفهوم مطرح در معنی‌شناسی شناختی تعریف می‌شود؟

- ۱) طرحواره‌های تصوری
- ۲) استعاره‌های مفهومی
- ۳) زاویه دید
- ۴) فضاهای ذهنی

-۶۵- کدام مکتب به «زبان‌شناسی ردگانی» (taxonomic linguistics) شهرت یافته است؟

- ۱) ساختگرایی آمریکایی
- ۲) ساختگرایی اروپایی
- ۳) رویکرد زایشی
- ۴) نگرش تطبیقی - تاریخی

-۶۶- طبق دیدگاه سوسور، انگیزه ثانویه (secondary motivation) چگونه در زبان حاصل می‌شود؟

- ۱) با حذف نشانه‌ها
- ۲) با جایگزینی نشانه‌ها
- ۳) با تجزیه نشانه‌ها
- ۴) با ترکیب نشانه‌ها

-۶۷- هدف نهایی زبان‌شناسان تاریخی سده‌های هجدهم و نوزدهم چه بود؟

- ۱) رده‌بندی ساختواری زبان‌ها
- ۲) ترسیم شجره خویشاوندی زبان‌ها
- ۳) بازسازی زبان هندواروپایی مادر
- ۴) ریشه‌شناسی واژه‌های زبان

-۶۸- مفهوم «نشانداری» نخستین بار در کدام مکتب و در کدام حوزه زبانی مطرح شد؟

- ۱) مکتب کوپنه‌اگ، معنی‌شناسی
- ۲) مکتب پراگ، واج‌شناسی
- ۳) مکتب پراگ، معنی‌شناسی
- ۴) مکتب کوپنه‌اگ، واج‌شناسی

-۶۹- کدام زبان‌شناس در شکل‌گیری جریان انتقادی زبان‌شناسی، به ویژه تحلیل انتقادی خبر نقش داشته است؟

- ۱) نورمن فرکلاف
- ۲) راجر فاولر
- ۳) ون رایت
- ۴) مایکل هالیدی

-۷۰- کدام مورد، براساس فرضیه یکپارچگی واژگانی (lexical integrity) درست است؟

- ۱) قواعد نحوی نمی‌توانند به عناصر درون ساخته‌های صرفی دسترسی داشته باشند.
- ۲) قواعد اشتافقی و تصریفی به صورت چرخه‌ای در حوزه واژگان عمل می‌کنند.
- ۳) واحدهای واژگانی شامل برونداد قواعد واژه‌سازی و قواعد نحوی می‌شوند.
- ۴) قواعد واژه‌سازی و قواعد تصریفی همزمان در مرحله پسانحوی عمل می‌کنند.

- ۷۱ کدام‌یک از انگاره‌های زیر واژه‌بنیاد (**lexeme-based**) است؟
- (۱) واحد و آرایش (item and process)      (۲) واحد و پردازش (item and arrangement)
- (۳) صرف ساختی (distributed morphology)      (۴) صرف توزیعی (construction morphology)
- ۷۲ در کاریکلماتور «بهترین غذای قلم، کاغذ سفید است»، کدام‌یک از اصول گرایس نقض شده است؟
- (۱) کمیت      (۲) ارتباط      (۳) کیفیت      (۴) شیوه
- ۷۳ در جمله زیر کدام‌یک از کارگفت‌های آستین به کار رفته است؟  
«استدعا دارم با تقاضای بندۀ موافقت بفرمایید.»
- (۱) عاطفی      (۲) اعلامی      (۳) اظهاری      (۴) ترغیبی
- ۷۴ راهبرد «شبه‌غفلت» (**pseudo-ignorance**) از ون لایک در کدام جمله زیر به کار رفته است؟
- (۱) زبان‌شناسان ایرانی هنوز توجه چندانی به تحلیل متن نکرده‌اند.
- (۲) آقا سینا بازیکن خوبی است، اما تیم بزرگ پرسپولیس به او نیازی نداشت.
- (۳) هالیدی زبان را صورت مخصوص نمی‌داند و آن را تنها از راه بافت قابل بررسی می‌داند.
- (۴) انجام تست پی‌سی‌آر در دیدار تیم‌های ملی فوتبال ایران و کره جنوبی قطعی نیست.
- ۷۵ کدام‌یک از امکانات زبانی، «توان منظوری» (**illocutionary force**) را در جمله رم‌گذاری نمی‌کند؟
- (۱) ترتیب کلمات      (۲) افعال اجرایی      (۳) انگاره ایستا      (۴) شرح کنش گفتاری
- ۷۶ کدام‌یک از موارد زیر درباره «جغرافیای گویشی» (**dialect geography**) نادرست است؟
- (۱) جغرافیای گویشی به بررسی مشخصه‌های زبانی طبقات مختلف مناطق شهری توجه دارد.
- (۲) جغرافیای گویشی شامل کوشش‌هایی برای تهیه نقشه‌های پراکنش مشخصه‌های زبانی است.
- (۳) در جغرافیای گویشی، خاستگاه جغرافیایی مشخصه‌های زبانی اهمیت ویژه‌ای دارد.
- (۴) در جغرافیای گویشی، برای تعیین مرز مشخصه‌های زبانی، از مرزهای هم‌گویی بهره می‌گیرند.
- ۷۷ چنانچه فرد دوزبانه‌ای برای گفتگو درباره برخی موضوع‌ها از یک زبان و برای گفتگو درباره دیگر موضوع‌ها از زبان دیگری استفاده کند، با چه پدیده‌ای رویه‌ور هستیم؟
- (۱) کدگردانی موقعیتی      (۲) کدگردانی استعاری      (۳) تحول زبان      (۴) تغییر زبان
- ۷۸ در مطالعات زبان‌شناسی اجتماعی، مفهوم «جامعه زبانی»، مبتنی بر کدام‌یک از مشخصه‌های زیر است؟
- (۱) کاملاً همگن و یکنواخت است.
- (۲) مفهومی آرمانی و انتزاعی است.
- (۳) تنوع و لهجه فردی در آن نیست.
- ۷۹ کدام‌یک از موارد زیر، درباره «تحول از بالا» (**change from above**) که لباو مطرح کرده، نادرست است؟
- (۱) تحول از بالا خودآگاه و با اطلاع از روند تغییر است.
- (۲) تحول از بالا در جهت دور شدن از هنجارهای زبانی معیار است.
- (۳) تحول از بالا از درون بالاترین طبقات جامعه آغاز نمی‌شود.
- (۴) در جوامع توسعه‌یافته، زنان پیشتر تحول از بالا هستند.
- ۸۰ اصطلاحات «کد گسترده» (**restricted code**) و «کد محدود» (**elaborated code**) را کدام‌یک از پژوهشگران زیر، در اشاره به کدهای زبانی که افراد طبقات مختلف اجتماعی به آنها دسترسی دارند، به کار برد؟
- (۱) ویلیام لباو (William Labov)      (۲) باسیل برنستاین (Basil Bernstein)
- (۳) پیتر ترادگیل (Peter Trudgill)      (۴) ادوارد ساپیر (Edward Sapir)

- ۸۱ در مقابل این ایده که «برای پردازش و شروع جمله جدید، باید منتظر شد تا جمله‌ای که در حال پردازش آن هستیم، به پایان برسد»، کدام نگرش وجود دارد؟
- (۱) پردازش مضاعف (serial processing)
  - (۲) پردازش سریالی (two-stage processing)
  - (۳) پردازش برخط (online processing)
  - (۴) پردازش دومرحله‌ای (Tomasello)
- ۸۲ به نظر توماسلو (Tomasello)، کودکان چند فعل و شیوه کاربرد آن‌ها را فرامی‌گیرند که این افعال اولیه، اساس پاره‌گفت‌ها را شکل می‌دهند. او این افعال را ..... می‌نامید.
- (۱) جهانی‌های فعلی (verb universals)
  - (۲) ذخیره‌های فعلی (verb storages)
  - (۳) الگوهای فعلی (verb patterns)
  - (۴) جزایر فعلی (verb islands)
- ۸۳ در کدامیک از مدل‌های حافظه در دوزبانه‌ها، فرض بر این است که دوزبان گویشور دوزبانه مستقل از یکدیگر عمل می‌کنند؟
- (۱) دسترسی نامحدود (unrestricted access)
  - (۲) کنترل - بازداری (inhibitory-control)
  - (۳) میانجی‌گری مفهوم (concept mediation)
  - (۴) تداعی واژه (word association)
- ۸۴ در کدام سطح پردازشی، ویژگی‌های واجی واژه ذخیره و ارزیابی می‌شود؟
- (۱) لکزیم (lexeme)
  - (۲) لوسه (luce)
  - (۳) لاما (lemma)
  - (۴) واژگانی (lexical)
- ۸۵ در انگاره‌های بازناسی واژه، کدام مفهوم را می‌توان ظرفی در نظر گرفت که با اطلاعات ورودی، از جمله آوای، معنایی و املایی پر می‌شود؟
- (۱) لوگوزن (logogen)
  - (۲) صندوقه (bin)
  - (۳) لایه (layer)
  - (۴) آستانه (threshold)
- ۸۶ یک دنباله از کلمات فرضی به صورت زیر (از چپ به راست) برچسب مقوله نحوی (POS) خورده‌اند. در این دنباله، مقدار احتمال‌های  $P(\text{Verb}|\text{Noun})$  و  $P(\text{b}|\text{Noun})$  به ترتیب چقدر است؟

دنباله کلمات		a	b	c	b	a	d	c
POS	برچسب	Noun	Verb	Adj	Noun	Pre	Noun	Verb

- |                             |                                   |
|-----------------------------|-----------------------------------|
| ۱ ، $\frac{1}{2}$ (۲)       | $\frac{2}{3}$ ، $\frac{1}{3}$ (۱) |
| $\circ$ ، $\frac{1}{3}$ (۴) | $\frac{2}{7}$ ، $\frac{1}{7}$ (۳) |
- ۸۷ یک دادگان متنه برچسب‌خورده شامل ۵۰۰۰ سند که برای وظیفه (task) تحلیل احساسات (sentiment analysis)، سه نوع برچسب مشیت، منفی و خنثی خورده است، برای آموزش یک طبقه‌بند متنی بر شبکه عصبی MLP به کار می‌رود. برای آموزش، ۲۰۰۰ توکن پرکاربرد انتخاب شده و بقیه توکن‌ها را به عنوان  $> 007 <$  (خارج از واژگان) در نظر می‌گیریم. اگر برای استخراج ویژگی از روش TFIDF استفاده کنیم، بعد بردارهای ورودی و خروجی شبکه عصبی به ترتیب از چپ به راست چند است؟
- |              |              |
|--------------|--------------|
| ۲ ، ۵۰۰۰ (۲) | ۱) ۲ ، ۲۰۰۱  |
| ۳ ، ۲۰۰۱ (۴) | ۳ ، ۵۰۰۰ (۳) |

-۸۸ در یک سامانه بازیابی اطلاعات از بین ۱۰۰ سند موجود در پایگاه داده، ۱۵ سند مرتبط با پرس‌وجو وجود دارد که از بین آنها، ۱۰ سند بازیابی شده‌اند و از این ۱۰ سند، ۵ سند مرتبط و ۵ سند دیگر نامرتبط با پرس‌وجو هستند. مقادیر **precision** و **recall** به ترتیب از چپ به راست چقدر است؟

$$\frac{5}{100}, \frac{5}{100} \quad (2)$$

$$\frac{1}{3}, \frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{2}, \frac{1}{10} \quad (4)$$

$$\frac{1}{2}, \frac{1}{3} \quad (3)$$

-۸۹ در یک سامانه تشابه‌یابی متون، بردار متن ورودی به صورت  $V = [1, 2, 2]$  است. کدام بردار بیشترین شباهت کسینوسی را به متن ورودی دارد؟

$$[2, 1, -2] \quad (4) \qquad [1, 2, -1] \quad (2) \qquad [2, 2, -1] \quad (3) \qquad [2, -2, -1] \quad (1)$$

-۹۰ در یک فایل صوتی غیرفسرده، فرکانس نمونه‌برداری ۱۶ KHz و 16 bit به صورت تک کانال (مونو) بوده و طول آن ۵ ثانیه است. حجم این فایل حدود چند کیلوبایت است؟

$$1280 \quad (4) \qquad 640 \quad (3) \qquad 160 \quad (2) \qquad 80 \quad (1)$$